

សំណួរដែលគ្រូស្រាវជ្រាវអំពី ការសិក្សាដោយផ្អែកលើផែនការជាក់ស្តែង/Project-Based Learning

របស់សាលាបឋមសិក្សា ខាណេល (Carnell)

«សិក្សាតាមរយៈការអនុវត្តន៍ផ្ទាល់/hands-on learning» «ស្វែងយល់ចម្លើយទៅនឹងសំណួររបស់ខ្លួន»

ខ្ញុំឆ្ងល់អំពី «ការរៀបចំឡើងវិញ/redesign» របស់សាលា ខាណេល។ តើមានន័យថា ពួកគេនឹងទៅជាសាលាដទៃទៀតក្រោយឬអ្វី?

អត់ទេ។ សាលា ខាណេល នឹងនៅតែជាសាលាក្នុងតំបន់របស់ក្រសួងអប់រំ។ ក្មេងដែលមានសិទ្ធិរៀននៅសាលា ខាណេល ឆ្នាំនេះ នឹងមានសិទ្ធិរៀននៅឆ្នាំ ក្រោយទៀត។ សាលា ខាណេល នៅតែជាសាលាក្នុងតំបន់របស់ក្រសួងអប់រំ សម្រាប់តំបន់នេះ។ សាលា ខាណេល គឺជាសាលាមួយ ក្នុងចំណោមសាលាបួន របស់ក្រសួងអប់រំ ដែលគេបានជ្រើសរើសដើម្បីរៀបចំឡើងវិញនៅឆ្នាំនេះ។ នេះមានន័យថា វិធីដែលយើង បង្រៀន និង អនុវត្ត នៅសាលាឆ្នាំក្រោយនឹងមាន ភាពខុសប្លែកយ៉ាងខ្លាំង។ សាលា ខាណេល នឹងរៀបចំឲ្យគ្នាទៅជាសាលា Project Based Learning នៅខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៥។

តើការ សិក្សាដោយផ្អែកលើផែនការជាក់ស្តែង/Project Based Learning (PBL) គឺជាអ្វី?

វាគឺជាសកម្មភាពនៃការសិក្សាតាមរយៈនៃការស្វែងយល់អំពីបញ្ហាពិតៗ និងការបង្កើតដំណោះស្រាយសម្រាប់បញ្ហានោះ។ ក្មេងនឹងបង្ហាញនូវអ្វីៗដែលពួកគេ សិក្សា នៅពេលដែលពួកគេរៀនពីជំនួយមួយ មិនមែននៅពេលដែលពួកគេរៀនចប់នោះទេ។ នៅក្នុង PBL ក្មេងសិក្សាអំពីប្រធានបទខុសៗគ្នាជាច្រើន ក្នុង ពេលតែមួយ – អ្វីៗទាំងអស់ គឺជាការស្រាវជ្រាវអំពីបញ្ហាពិតៗដែលពួកគេបានរកឃើញ។

ហេតុអ្វីបានជាជ្រើសយក PBL?

សិស្សានុសិស្សនឹងមានការយល់ដឹងយ៉ាងជ្រាលជ្រៅអំពី គំនិត និង ស្តង់ដារ ក្នុងជម្រៅនៃគម្រោងផែនការនីមួយៗ។ គម្រោងផែនការ ក៏អាចបណ្តុះនូវចំណេះ ដឹងដ៏សំខាន់សម្រាប់កន្លែងធ្វើការ និងទម្លាប់នៃការសិក្សានៅក្នុងជីវិតរស់នៅ។ គម្រោងផែនការ អាចឲ្យសិស្សានុសិស្សដោះស្រាយបញ្ហានៅក្នុងសហគមន៍ ស្វែងយល់ពីអាជីពផ្សេងៗ ធ្វើទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកជួយណែនាំ ប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា និង ពន្យល់បង្ហាញកិច្ចការរបស់ពួកគេ ដល់ទស្សនិកជន លើសពីថ្នាក់ រៀនទៅទៀត។ PBL អាចជួយលើកទឹកចិត្តដល់សិស្សានុសិស្សដែលធុញទ្រាន់នឹងសាលា ឬ យល់ថាសាលាគ្មានន័យ។

តើកូនខ្ញុំនឹងសិក្សាអំពីអ្វីៗត្រូវបែបយ៉ាងដែលពួកគេត្រូវចេះ តាមរយៈ PBL នេះឬទេ?

នឹងសិក្សា។ ការសិក្សាមុខវិជ្ជាច្បាស់លាស់អំពី គំនិត និង ស្តង់ដារ (TEKS) គឺជាគោលបំណងសំខាន់បំផុតនៃ PBL។ គម្រោងផែនការនឹងចាប់ផ្តើមឡើងជាមួយ កម្មវិធីសិក្សាទូទៅ និងប្រើការវាយតម្លៃដែលសមស្រប ដើម្បីបញ្ជាក់នូវអ្វីៗដែលសិស្សានុសិស្សបានសិក្សា។ បន្ទាប់មក គម្រោងផែនការ ត្រូវបានរៀបចំឡើង តាមសំណួរដែលបានចោទឡើង (Driving Question) ដែលវិញបញ្ចូលគ្នារវាង លទ្ធផល និង សកម្មភាពនៃគម្រោងផែនការ ដែលគេបានបម្រុងទុក។

តើគេនឹងឲ្យពិន្ទុកូនខ្ញុំដោយរបៀបណា?

គេនឹងប្រើក្បួនខ្នាតនៃការឲ្យពិន្ទុ (rubrics) ដើម្បីឲ្យពិន្ទុដល់ការចូលរួមជាមួយក្រុម គុណភាពនៃកិច្ចការ និង ការពន្យល់បង្ហាញរបស់សិស្សម្នាក់ៗ។ គេក៏នឹង ឲ្យពិន្ទុនៃការព្យាយាមធ្វើកិច្ចការរបស់សិស្សម្នាក់ៗ ប្រចាំសប្តាហ៍។ សិស្សានុសិស្សក៏នឹងទទួលបានពិន្ទុផ្ទាល់ខ្លួនដោយឡែកៗពីគ្នា តាមរយៈនៃការវាយតម្លៃតាម ទម្លាប់ រួមមាន ការប្រឡង សំណួរខ្លីៗ ធ្វើកិច្ចការខ្លីៗ និង ការប្រឡង benchmarks។

តើគ្រូនឹងត្រូវមន្ត្រីដើម្បីបង្រៀនតាមគំរូនេះដោយវិធីណា?

ពីរខែកន្លងមកនេះ សាលា ខាណេល បានរៀនចំសិក្ខាសាលាសម្រាប់ការហ្វឹកហ្វឺនផ្នែកការងារដល់គ្រូ ដោយផ្តោតទៅលើ PBL និងរៀនរបៀបបង្រៀនតាម បែប គម្រោងផែនការ។ យើងខ្ញុំកំពុងរៀបចំការអនុវត្តន៍ពេញច្នៃខ្លះទៀត ដែលនឹងផ្តោតទៅលើអ្វីៗទាំងអស់នេះផងដែរ។ គ្រូនឹងបន្តការហ្វឹកហ្វឺនរបស់ខ្លួននៅ រដូវក្តៅ ធ្វើបែបនេះ យើងនឹងមានគ្រូដែលបានរៀនពីរបៀបអនុវត្តគំរូនេះយ៉ាងច្បាស់លាស់ នៅពេលសាលាបើកនៅខែកញ្ញា។ ជាបន្ថែមទៀត ដោយសារសាលា ខាណេល មានការផ្លាស់ប្តូរយ៉ាងច្រើន យើងត្រូវធ្វើយ៉ាងណាឲ្យគ្រូទាំងអស់ចូលរួមក្នុងកម្មវិធី PBL។ ដល់ទីបញ្ចប់ គេនឹងសុំឲ្យគ្រូម្នាក់ៗដែលចង់បង្រៀន នៅសាលា ខាណេល ធ្វើសម្ភាសន៍ជាថ្មី ដើម្បីឲ្យស្របទៅតាមតម្រូវការទាំងនេះ។ យើងខ្ញុំក៏នឹងសហការជាមួយអង្គការដែលជាដៃគូក្នុងការបង្កើតកម្មវិធីសិក្សា ដែលមានបទពិសោធន៍ក្នុងការជួយផ្លាស់ប្តូរសាលា ពីគំរូចាស់ ទៅជាគំរូ PBL។ ពួកគេនឹងផ្តល់ការហ្វឹកហ្វឺនផ្នែកការងារដល់បុគ្គលិក និងអ្នកបង្ហាត់គ្រូ របស់ យើង។

តើធ្វើដូចម្តេចទើបដឹងថា កូនរបស់ខ្ញុំដឹងយល់ពីមុខវិជ្ជា (ការវាយតម្លៃ)?

ចៀសជាងការប្រឡងតែម្តងនៅពេលចប់ជំពូកនីមួយៗ PBL ពាក់ព័ន្ធនឹងការវាយតម្លៃជាច្រើនដង (ការវាយតម្លៃជាបន្តបន្ទាប់)។ ការវាយតម្លៃទាំងនេះ ខ្លះអាច ជាការប្រឡងតាមទម្លាប់ធម្មតា ប៉ុន្តែជាញឹកញាប់ សិស្សានុសិស្សនឹងវាយតម្លៃគ្នាទៅវិញទៅមកតាមក្បួនខ្នាតនៃការឲ្យពិន្ទុ (rubrics) ដែលបានរៀបចំឡើង ដើម្បីវាយតម្លៃចំណេះដឹងក្នុង ការសហការគ្នា ការព្យាយាមធ្វើកិច្ចការ និង សមត្ថភាពយល់ដឹងលើមុខវិជ្ជា។ ការធ្វើដូច្នោះ អាចឲ្យសិស្សានុសិស្សដឹងពី ចំណុច ខ្លាំង និង ចំណុចខ្សោយ របស់ខ្លួន ហើយអាចធ្វើការផ្លាស់ប្តូរដែលចាំបាច់ ដើម្បីទទួលបានចំណេះដឹងដែលពួកគេត្រូវការ។ ជាបន្ថែមទៀត គេនឹងអញ្ជើញមាតាបិតា ឲ្យមកចូលរួមប្រជុំជាប្រចាំ ដើម្បីរៀបចំផែនការ។ អង្គប្រជុំទាំងនេះនឹងដឹកនាំដោយសិស្ស - ដែលអាចជួយសិស្សានុសិស្សឲ្យមាន ភាពម្ចាស់ការ និង ការទទួល ខុសត្រូវ ចំពោះការសិក្សារបស់ខ្លួនផ្ទាល់។ អ្វីៗទាំងនេះ មានការត្រួតពិនិត្យ និង ណែនាំដោយគ្រូប្រចាំថ្នាក់។

កូនខ្ញុំមាន IEP (គម្រោងការសិក្សាសម្រាប់សិស្សម្នាក់ៗ)។ តើពួកគេនៅតែទទួលបានការបម្រើនេះនៅឡើយទេ?

នឹងទទួល។ បើសិនជាកូនលោកអ្នកទទួលបានការអប់រំពិសេស ពួកគេនៅតែទទួលបានជំនួយទាំងនេះ។ បុគ្គលិកផ្នែកអប់រំពិសេសរបស់យើងខ្ញុំនឹងសហការជាមួយគ្រូ របស់កូនលោកអ្នក ដើម្បីធ្វើយ៉ាងណាឲ្យកិច្ចការរបស់ពួកគេ កាន់តែបង្កើនគោលដៅនៃការសិក្សារបស់ពួកគេទៅទៀត។ បើសិនជាចាំបាច់ គេអាចយកកូន លោកអ្នកចេញពីថ្នាក់រៀន ដើម្បីផ្តល់ការបង្កាត់បង្រៀនបន្ថែមក្នុងមុខវិជ្ជាអ្វីមួយ ឬ គ្រូដែលផ្តល់ការអប់រំពិសេសអាច «ចូលរួម» ក្នុងថ្នាក់របស់កូនលោកអ្នក ហើយបង្រៀនរួមគ្នាជាមួយគ្រូក្នុងថ្នាក់ តាមវិធីដែលអាចជួយឲ្យមានជោគជ័យ តាមផែនការនៃការអប់រំរបស់កូនលោកអ្នក។

កូនរបស់ខ្ញុំទទួលបានជំនួយសម្រាប់ សិស្សដែលត្រូវការអនុវត្តភាសាអង់គ្លេស (ELL)។ តើគេនៅតែទទួលបានជំនួយនេះនៅឡើយទេ?

នឹងទទួល។ ស្រដៀងគ្នានឹងកម្មវិធីអប់រំពិសេសរបស់យើងខ្ញុំដែរ បុគ្គលិក ELL របស់យើងនឹងយកសិស្សចេញពីថ្នាក់ដើម្បីជួយបង្កាត់បង្រៀនបន្ថែម និង គ្រូ ចូលរួមក្នុងថ្នាក់របស់កូនលោកអ្នក ដើម្បីធ្វើយ៉ាងណាឲ្យសិស្សទាំងអស់របស់យើងរៀនបានតាមផែនការនៃការសិក្សារបស់ពួកគេ និងមានការរីកចម្រើនឡើង។

តើខ្ញុំត្រូវទាក់ទងទៅអ្នកណា បើសិនជាកូនខ្ញុំមានការលំបាកក្នុងការធ្វើកិច្ចការអ្វីមួយ?

បើសិនជាសិស្សមានការលំបាកក្នុងការធ្វើកិច្ចការអ្វីមួយ សិស្សត្រូវនិយាយជាមួយគ្រូ។ បើសិនជាត្រូវការ ការធ្វើអន្តរាគមន៍បន្ថែមទៀត មាតាបិតាត្រូវទាក់ទង ទៅគ្រូ។

តើសមាសភាគនៃ PBL មានអ្វីខ្លះ?

- សំណួរដែលបានចោទឡើង (Driving Question)
- ឯកសារចាប់ផ្តើម (Entry Document)
- កិច្ចព្រមព្រៀងជាក្រុម (Groups/Social Contracts)
- សេចក្តីរៀបរាប់អំពីបញ្ហា (Problem Statements)
- បញ្ជីដែលបង្ហាញពី «អ្វីដែលចេះហើយ» និង «អ្វីដែលត្រូវចេះ»
- ធ្វើគម្រោង/សិក្ខាសាលា (Scaffolding/Workshops)
- កិច្ចការ (Project)
- បទបង្ហាញ (Presentations)
- គំនិតឆ្លុះបញ្ចាំង (Reflection)

ខ្ញុំពិតជាវិនិច្ឆ័យពីការផ្លាស់ប្តូរនេះណាស់! តើមានវិធីអ្វីដែលមាតាបិតាអាចចូលរួមបានដែរឬទេ?

យើងខ្ញុំរីករាយណាស់ដែលលោកអ្នកសួរសំណួរនេះ! PBL ផ្តល់ការចូលរួមរបស់មាតាបិតាតាមវិធីដែលគំរូផ្សេងទៀតមិនមាន។ យើងខ្ញុំត្រូវការឲ្យមាតាបិតាចូល រួមជា អ្នកជំនួយក្នុងថ្នាក់ ជាទស្សនិកជន និង ជាមេប្រយោគ សម្រាប់ការពន្យល់បង្ហាញរបស់សិស្ស អ្នកឯកទេសផ្នែកកិច្ចការក្នុងថ្នាក់ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សា ហើយ ជាពិសេស គឺជាអ្នកជួយអប់រំ និង ជាអ្នកគាំទ្រ ដល់កូនរបស់លោកអ្នកនៅផ្ទះ។ បើសិនជាលោកអ្នករកឃើញវិធីអ្វីដែលអ្នកស្រឡាញ់ខ្ញុំខ្លះ ប៉ុន្តែមិនសូវមានបទពិសោធន៍ សូមកុំភ័យ! មណ្ឌលផ្តល់ជំនួយដល់ក្រុមគ្រួសារ របស់យើងខ្ញុំនឹងផ្តល់ការហ្វឹកហ្វឺនដែលលោកអ្នកត្រូវការ ដើម្បីជួយដល់អ្នកអប់រំរបស់យើង។

ពិតមែនហើយ ឥឡូវនេះចង់ដឹងណាស់។ តើខ្ញុំអាចស្វែងរកព័ត៌មានបន្ថែមទៀតអំពី PBL នៅទីណា?

រឺបសែពីរខាងក្រោមនេះ មានព័ត៌មានសំខាន់ៗអំពី PBL៖
<http://www.bie.org/>
<http://www.newtechnetwork.org/>